

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Nadejda Toma,

Judecătorii: Anatolie Țurcan și Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Nichitin Iuri, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Nichitin Iuri xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.04.2016 – 21.03.2016;

Instanța de apel: 25.05.2016 – 03.11.2016;

Instanța de recurs: 07.02.2017 – 21.03.2017;

Instanța de apel: 05.05.2017 – 28.11.2017;

Instanța de recurs: 02.02.2018 – 25.04.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 martie 2016, Nichitin Iuri a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 (doi) ani.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii i-a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 (trei) ani.

Acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate Parasca-Caraseni Nadejda, Caraseni Alexandrina, Caraseni Iuliana și Caraseni Olga a fost admisă parțial dispunându-se încasarea de la Nichitin Iuri:

- în beneficiul lui Parasca-Caraseni Nadejda a sumei de 206,73 (două sute șase, 73) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat sănătății și cheltuieli judiciare, precum și suma de 206,73 (două sute șase, 73) lei, cu titlu de prejudiciu moral, iar în total suma de 413,46 (patru sute treisprezece, 46) lei;

- în beneficiul lui Caraseni Alexandrina a sumei de 1230,12 (una mie două sute treizeci,12) lei, cu titlu de prejudiciu cauzat sănătății și 1230,12 (una mie două sute treizeci,12) lei, cu titlu de prejudiciu moral, iar în total suma de 2460,24 (două mii patru sute șaiszeci, 24) lei;

- în beneficiul lui Caraseni Iuliana a sumei de 427,19 (patru sute douăzeci și șapte,19) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat sănătății și 427,19 (patru sute douăzeci și șapte, 19) lei, cu titlu de prejudiciu moral, iar în total suma de 854,38 (opt sute cincizeci și patru, 38) lei;

- în beneficiul lui Caraseni Olga suma de 586,13 (cinci sute optzeci și șase, 13) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat sănătății și 586,13 (cinci sute optzeci și șase, 13) lei, cu titlu de prejudiciu moral, iar în total suma de 1172,26 (una mie o sută șaptezeci și doi, 26) lei.

În rest, acțiunea civilă a fost respinsă.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Nichitin Iurii, la 24 februarie 2013, aproximativ la ora 08:30, deplasându-se la volanul automobilul model „Hyundai H1”, n/î xxxxx, din direcția or. Stăuceni în direcția or. Cricova, nu a manifestat prudență sporită, nu a ținut cont de condițiile climaterice nefavorabile și starea carosabilului, a admis alunecarea anvelopelor pe suprafața carosabilului, care era acoperit cu polei, contrar cerințelor art. 45 subpct. (1) și (2), art. 42 subpct. (2) din Regulamentul Circulației Rutiere, în rezultatul cărui fapt a pierdut controlul asupra conducerii vehiculului, a ieșit pe banda cu sens opus și s-a ciocnit cu automobilul model „Volkswagen Polo”, n/î xxxxx, condus de Parasca-Caraseni Nadejda, care se deplasa regulamentar din sens opus, din direcția orașului Cricova, ambele unități de transport au fost tehnic defectate considerabil.

În rezultatul accidentului rutier, pasagerilor minori ce s-au aflat în automobilul model „Volkswagen Polo”, le-au fost cauzate următoarele leziuni, după cum urmează:

- Caraseni Alexandrina, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 180D din 05 februarie 2014, vătămare corporală medie;

- Caraseni Iuliana, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 177 D din 03 februarie 2014, contuzia țesuturilor moi multiple a corpului, comoție cerebrală, care nu se supun calificării medico-legale;

- Caraseni Olga, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 178D din 31 ianuarie 2014, vătămare corporală ușoară, iar lui Parasca-Caraseni Nadejda, conform raportului de expertiză nr. 219D din 03 februarie 2014, vătămare corporală neînsemnată.

3. Părțile vătămate și civile Caraseni Gheorghe și Parasca-Caraseni Nadejda, totodată reprezentantul părților vătămate și civile Caraseni Alexandrina-Elena, Caraseni Iuliana și Caraseni Olga au declarat apel, solicitând casarea sentinței în latura civilă, și anume în partea prin care a fost respinsă acțiunea civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care aceasta să fie admisă integral în mărimea solicitată, deoarece instanța neîntemeiat a respins o parte din pierderile financiare suportate de părțile vătămate, cu toate că în urma accidentului rutier partea vătămată Parasca-Caraseni Nadejda a fost sustrasă de la activitatea sa în cadrul întreprinderii individuale și din această cauză a suferit un venit ratat ce constituie suma de 15609,40 lei.

La fel, în legătură cu aflarea fiicelor în spital, a avut necesitate de a întreține multiple convorbiri telefonice cu acestea și medicii spitalului, cu reprezentanții organelor de urmărire penală, angajații Companiei de asigurări „Asito” care, conform facturii fiscale Orange nr. 1439526 din 18 decembrie 2013, constituie suma de 1045,50 lei, precum și suma de 1645 lei, ce reprezintă cheltuielile pentru motorină - deplasări la compania de asigurări pentru expertiza automobilului avariat și deplasările efectuate la spital cu un automobil închiriat, fiind achitată

suma de 45000 lei, astfel prejudiciul material constituind suma totală de 64847,77 lei;

Au menționat apelanții, că instanța deși corect a dispus încasarea prejudiciului moral, totuși incorect a diminuat suma acestuia, care a fost argumentată, deoarece în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului, patru persoane s-au ales cu vătămări corporale, dintre care trei minori, fapt ce le-a cauzat dureri fizice, dar și stres psihologic puternic, emoții negative de lungă durată și griji pentru sănătatea copiilor, suferite de toți membrii familiei, astfel că suma prejudiciului moral în sumă totală de 60000 lei va fi unul echitabil, reieșind din gradul de suferințe cauzat.

La fel, au invocat apelanții, că prima instanță nu s-a expus asupra cheltuielilor pentru asistența juridică acordată de avocat, care rezultă din contractul nr. 27/2014 din 12 mai 2014, în baza căruia s-a achitat un onorariu de 2000 lei, precum și asupra acțiunii civile înaintate de către partea vătămată Caraseni Gheorghe, care a solicitat încasarea de la inculpat în folosul său a prejudiciului material în sumă de 10419 lei și a celui moral în sumă de 15000 lei, care deși a fost menționată în partea descriptivă a sentinței, în dispozitiv lipsește soluționarea acesteia.

3.1. Inculpatul, la fel a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că nu au fost prezentate probe ce ar fi demonstrat vinovăția sa.

În opinia inculpatului, prima instanță și-a bazat concluziile pe declarațiile lui Parasca-Caraseni Nadejda și Caraseni Alexandrina, lăsând fără apreciere declarațiile sale și ale martorului Spinatiev Alexand; instanța nu a exclus ipoteza vinovăției celui de-al doilea conducător auto și a ignorat concluziile expertizei auto-trasologică, din care rezultă că conducătorul automobilului „Volkswagen Polo” avea posibilitatea tehnică de a evita tamponarea cu automobilul „Hyundai H1” folosind frâna; expertiza efectuată pe caz nu a stabilit vreo legătură de cauzalitate între acțiunile lui și urmările rezultate din accidentul rutier; la examinarea cazului nu s-a luat în considerație condițiile climaterice și starea drumului asupra producerii accidentului rutier, deși urmau să țină cont în corespundere cu pct. 12 alin. (4), (5) al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 20 din 08 iulie 1999, precum și faptul că la numirea expertizei nu a fost prezentat expertului automobilul părții adverse; vătămrile corporale ce au fost cauzate lui Caraseni Alexandrina nu au legătură cauzală cu accidentul rutier, ci ca urmare a căderii în șanț, deja după accident, deoarece nu era fixată centura de siguranță.

Apelantul a afirmat, că la stabilirea pedepsei, instanța nu a ținut seama de circumstanțele atenuante prezente la caz, că nu are antecedente penale, dar are la întreținere un copil minor, lipsa indicatorului rutier „Drum lunecos”, lipsa deservirii corespunzătoare a acestei porțiuni de traseu de către serviciile de gestionare a drumurilor, că nu a depășit viteza regulamentară, și ca urmare i-a aplicat o pedeapsă prea severă.

În opinia apelantului, prima instanță incorect a dispus și aplicarea pedepsei complementare, deoarece conducerea unității de transport constituie o necesitate vitală pentru el de a duce copilul la școală, în interese de serviciu, iar privându-l de

acest drept va fi în imposibilitate de a asigura existența familiei, aceasta fiind unica sursă de venit.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016, au fost admise parțial apelurile declarate de părțile vătămate și inculpat, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Nichitin Iuri, recunoscut vinovat în baza art. 264 alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, echivalentul a 4000 (patru mii) lei.

A fost admisă parțial acțiunea civilă, în partea încasării prejudiciului moral, dispunându-se încasarea de la Nichitin Iuri în beneficiul lui Parasca-Caraseni Nadejda suma de 2000 (două mii) lei, și în folosul ei a câte 2000 (două mii) lei pentru minorele Caraseni Alexandrina, Caraseni Iuliana și Caraseni Olga, în rest cerințele au fost respinse, ca neîntemeiate.

Acțiunea civilă înaintată de Parasca-Caraseni Nadejda cu privire la încasarea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra despăgubirilor materiale să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare: - părțile vătămate Parasca-Caraseni Nadejda, Caraseni Alexandrina, Caraseni Iuliana, Caraseni Olesea și Caraseni Gheorghe, care invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, au solicitat casarea deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Nichitin Iurie să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, cu admiterea integrală a acțiunii civile, deoarece pedeapsa aplicată inculpatului de instanța de apel este neproportională cu gravitatea infracțiunii și urmările survenite; pentru fapta săvârșită inculpatul urmează a fi privat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un anumit termen, acesta prezentând pericol pentru alți participanți ai traficului rutier.

Recurenții au invocat, că instanța de apel neîntemeiat a admis în principiu acțiunea civilă în partea prejudiciului material, lăsând ca asupra cuantumului acestuia să se expună instanța în ordinea procedurii civile, pe când au fost prezentate documente care confirmă atât cheltuielile pentru investigarea medicală și tratament, cât și pierderile financiare suportate.

În opinia recurenților, neargumentată a rămas de instanță și suma dispusă spre încasare cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 8000 lei; instanța nu s-a pronunțat asupra acțiunii civile înaintate de partea civilă Caraseni Gheorghe, care a rămas fără soluționare atât în partea prejudiciului material, cât și cel moral.

5.1. Inculpatul, la fel a declarat recurs ordinar, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea hotărârilor judecătorești, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate de el în apel, astfel, repetat a indicat aceleași motive ca și în apel descrise la pct. 3 al prezentei decizii.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 martie 2017 au fost respinse ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de părțile vătămate Parasca-Caraseni Nadejda, Caraseni Iuliana, Caraseni Olga și Caraseni Alexandrina-Elena și de inculpatul Nichitin Iuri, admis recursul declarat de Caraseni Gheorghe, casată parțial decizia instanței de apel în latura civilă și

dispusă rejudecarea cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia instanței de apel a fost menținută.

6.1. Cu referire la recursul părților vătămate Parasca-Caraseni Nadejda, Caraseni Alexandrina, Caraseni Iuliana, și Caraseni Olesea, instanța de recurs a conchis că instanța de apel, just a admis apelul inculpatului în latura stabilirii pedepsei, concluzionând că la soluționarea acestei chestiunii, prima instanță nu a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal și nu a argumentat în sentință motivul neaplicării pedepsei alternative prevăzute de lege în sancțiunea articolului de care a fost găsit vinovat.

Instanța de recurs a menționat că, instanța de apel întemeiat a constatat că prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de persoana acestuia, de circumstanțele atenuante prezente în cauză și de scopul pedepsei penale, care este restabilirea echității sociale și corectarea inculpatului.

În prezența circumstanțelor descrise, instanța de apel a considerat legală concluzia instanței de apel referitor la aplicarea pedepsei sub formă de amendă inculpatului, din motiv că cea stabilită de prima instanță nu este proporțională faptei comise de către acesta.

Cu referire la argumentele părților vătămate invocate asupra soluției instanței de apel în latura civilă, instanța de recurs a menționat, că prejudiciul moral dispus spre încasare de la inculpat în folosul părților vătămate Parasca-Caraseni Nadejda, Caraseni Alexandrina, Caraseni Iuliana, Caraseni Olesea în mărime de câte 2000 lei, pentru fiecare, este unul echitabil, la care instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 1423 alin. (1) Cod civil coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, iar la determinarea cuantumului acestuia, a reținut atât gravitatea suferințelor psihice ale părților vătămate, cât și date obiective care certifică acest fapt, și anume nivelul suportării de către acestea a suferințelor psihice în urma vătămării corporale aduse sănătății acestora, luându-se în considerație gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, consecințele survenite, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Instanța de recurs a considerat ca fiind corectă concluzia instanței de apel, care a admis în principiu acțiunea civilă, privind încasarea prejudiciului material, lăsând ca asupra cuantumului acestuia să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, deoarece bonurile de plată în confirmarea cheltuielilor suportate de partea vătămată Parasca-Caraseni Nadejda anexate la materialele cauzei, nu confirmă suma prejudiciului solicitat de către aceasta, bonul fiscal nr. 1082 din 02 ianuarie 2014 de la Compania „Orange” nu certifică cheltuielile pentru convorbirile telefonice cu persoanele indicate în cererea de chemare în judecată pe toată perioada urmăririi penale de la producerea accidentului, dar certifică doar suma achitată, contractul nr. 1 din 23 ianuarie 2014, este un contract de vânzare-cumpărare, dar nu de locațiune a automobilului, care a fost încheiat până la ziua producerii accidentului.

Referitor la pretenția de încasare a venitului ratat, calculat pe zile și ore, reieșind din certificatul de venit, instanța de recurs a stabilit, că acesta nu a fost eliberat de un organ competent, ca organul fiscal, mai mult, venitul ratat urma a fi

probat de către persoana vătămată, precum că s-a aflat la procuratură, la compania de asigurare, la consultații și investigații medicale, la ofițerul de urmărire penală, în judecată, pentru a putea fi încasat în mărimea solicitată.

Cu referire la recursul declarat de inculpatul Nichitin Iuri sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, instanța de recurs a punctat, că motivul invocat de recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezentei erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Instanța de recurs a conchis, că instanța de apel, care a menținut soluția primei instanțe în partea vinovăției inculpatului, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală, pe care suplimentar și minuțios le-a verificat în ședința de judecată, le-a dat o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind justă.

Concluzia instanței are la bază declarațiile inculpatului, a părților vătămate Parasca-Caraseni Nadejda, Caraseni Alexandrina, a martorului Spinatiev Alexandr, a expertului Tverdohleb Mihail și actele cauzei: procesele-verbale de cercetare a locului accidentului rutier din 24 decembrie 2013, tabelul fotografic și schița accidentului rutier, rapoartele de examinare medicală de constatare a consumului alcoolului, stării de ebrietate și a naturii ei nr. 2270 și nr. 2299 din 24 decembrie 2013, rapoartele de expertiză medico-legale nr. 180/D, 177/D, 178/D și 219/D din 05 februarie 2014, 03 februarie 2014, 31 ianuarie 2014 în privința părților vătămate, probe care sunt detaliat descrise în textul deciziei instanței de apel, cât și la pct. 7.2. al prezentei hotărâri.

Cu referire la recursul ordinar declarat de Caraseni Gheorghe, instanța de recurs a constatat, că contrar prevederilor art. 414, 417 alin. (1) pct. 7)-8) Cod de procedură penală, instanța de apel nu a îndeplinit aceste stricte prevederi ale legii, din sensul cărora rezultă că nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea parțială a deciziei instanței de apel.

În acest sens instanța de recurs a accentuat, că Caraseni Gheorghe a invocat ilegalitatea deciziei, din motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra temeiurilor invocate în apel referitor la faptul că prima instanță nu s-a expus asupra acțiunii civile declarate de el, prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 15000 lei și a prejudiciului material în sumă de 10419,70 lei.

Astfel, potrivit părții dispozitive a deciziei instanței de apel, aceasta a admis parțial apelul părților vătămate Parasca-Caraseni Nadejda, Caraseni Alexandrina, Caraseni Iuliana și Caraseni Olesea, însă, reieșind din partea descriptivă a deciziei, instanța de apel expunând fondul apelului declarat de părțile vătămate, a descris și temeiurile invocate de Caraseni Gheorghe, referitor la faptul că prima instanță nu s-a expus asupra cerințelor sale din apel, în privința acțiunii civile înaintate de către ultimul, deși dânsul a solicitat admiterea integrală a acesteia (f.d. 86-88 vol.III).

Prin urmare, instanța de recurs a statuat, că, prin nepronunțarea instanței de apel asupra motivului invocat de către Caraseni Gheorghe, instanța de apel a încălcat dreptul părții la un proces echitabil.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, a fost admis apelul părții vătămate și civile Caraseni Gheorghe și a avocatului său Țurcan Veaceslav, casată sentința în partea civilă privind nesoluționarea acțiunii civile a părții vătămate și civile Caraseni Gheorghe cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă cu privire la încasarea daunei materiale de la inculpatul Nichitin Iuri în beneficiul părții vătămate Caraseni Gheorghe a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

A fost încasat de la inculpatul Nichitin Iuri în beneficiul părții vătămate și civile Caraseni Gheorghe suma de 2000 (două mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, sentința și modificările operate în aceasta prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016, menținute prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 martie 2017, au fost menținute.

7.1. Întru argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a constatat, că prima instanță nu s-a expus asupra acțiunii civile declarate de Caraseni Gheorghe, prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 15000 lei și a prejudiciului material în sumă de 10419,70 lei, considerând necesar de a încasa de la Nichitin Iuri în beneficiul părții vătămate și civile Caraseni Gheorghe dauna morală în mărime de 2000 lei, ținând cont de practica CEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral, cât și de prevederile art. art. 1423 Cod civil, conform căruia, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța judecătorească reieșind din caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, (dacă vinovăția este condiție a răspunderii), și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța judecătorească, luând în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul (locul, timpul, vârsta etc.), precum și statutul social al persoanei vătămate.

Mărimea prejudiciului moral nu depinde de mărimea prejudiciului material.

În speță, dauna morală fiind exprimată prin faptul că Caraseni Gheorghe a suportat unele suferințe morale în urma prejudiciului cauzat prin infracțiune de către inculpatul Nichitin Iuri.

Cu referire la prevederile art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat că de către partea vătămată și civilă Caraseni Gheorghe și de către avocatul său Țurcan Veaceslav nu au fost prezentate careva probe incontestabile pentru stabilirea cuantumului concret a prejudiciului material cauzat. Nu au fost prezentate careva probe ce ar ține de valoarea pagubei aduse lui și nu este posibil de constatat fără a amâna judecarea cauzei, considerând necesar de admis în principiu acțiunea civilă cu privire la încasarea daunei materiale de la inculpatul Nichitin Iuri în beneficiul părții vătămate și civile Caraseni Gheorghe, lăsând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă.

8. Inculpatul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 1), 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care acțiunea civilă înaintată de Caraseni Gheorghe să fie respinsă.

Consideră recurentul că instanța de apel a comis o eroare gravă considerându-l pe Caraseni Gheorghe parte vătămată, iar în conținutul deciziei această afirmație nu este argumentată în nici un fel.

Susține recurentul, că în momentul producerii accidentului cet. Caraseni Gheorghe nu se afla în automobilul model „Volkswagen Polo”, n/î xxxxx, el nu este parte implicată în acest accident rutier și ancheta judiciară nu l-a recunoscut ca parte vătămată, respectiv nici nu putea să i se cauzeze daună morală survenită în rezultatul accidentul rutier produs la 24 decembrie 2013.

Evidențiază recurentul, că prima instanță nu s-a pronunțat asupra acestei cereri, deoarece Caraseni Gheorghe nicicând nu a făcut declarații în legătură cu pretențiile sale (compensării materiale) și nici nu le-a argumentat sau justificat în vreun fel. Cererea a fost completată și înaintată din numele lui, de către avocatul soției sale - cet. Parasca-Caraseni Nadejda.

Mai remarcă inculpatul, că Caraseni Gheorghe a ignorat ședințele de judecată de trei ori consecutiv, manifestând astfel atitudinea lipsită de respect față de instanță. Consideră că instanța de apel a ignorat cererea sa din 16 iunie 2017 cu nr. 16932.

9. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului menționat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În susținerea poziției sale, acuzatorul de stat invocă că instanța de apel, în urma unei analize ample a probelor, corect a reținut încadrarea juridică a faptelor săvârșite de inculpat, adoptând o soluție corectă de condamnare.

Totodată, acțiunile efectuate de organul de urmărire penală sunt legale, iar careva încălcări ale prevederilor legii procesual penale nu au fost admise.

Referitor la motivele invocate în recurs privind soluționarea acțiunii civile înaintate de Caraseni Gheorghe, procurorul a menționat că aceste argumente au constituit obiect de examinare în instanța de apel, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza hotărârii nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

10. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile

instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat de inculpat, se atestă că acesta critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiurilor de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 1), 6) Cod de procedură penală, potrivit căror hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când *nu au fost respectate dispozițiile privind competența după calitatea persoanei, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, instanța de apel greșit a soluționat acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și civilă Caraseni Gheorghe.

Astfel, în privința temeiului pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, în sensul că *nu au fost respectate dispozițiile privind competența după calitatea persoanei*, Colegiul penal menționează că inculpatul nu a motivat recursul din punctul de vedere a erorii de drept nominalizate, care ar constitui temei de implicare a instanței de recurs în soluția adoptată de instanța de apel. Or, prin competență după calitatea persoanei se au în vedere situațiile când instanțele de judecată au încălcat prevederile legale potrivit cărora acestea au competența de a examina cauzele penale în raport cu calitatea făptuitorului implicat în cauza respectivă.

În speță, însă judecarea cauzei a avut loc cu respectarea competenței, iar careva încălcări ale prevederilor legii procesual penale nu au fost admise.

Tot aici, instanța de recurs ține să menționeze, că în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Această afirmație își găsește suport juridic în conținutul art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, unde este statuat, că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Sub aspectul temeiurilor de casare prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și invocate de recurent în cererea de recurs, Colegiul penal evidențiază, că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului în cauză, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza

probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal, verificând subsidiar materialele dosarului, specifică că instanța de apel, cu respectarea prevederilor art. 436 alin. (3) Cod de procedură penală, a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă referitor la acțiunea civilă înaintată de către Caraseni Gheorghe, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

În acest context, instanța de recurs statuează, că potrivit materialelor cauzei, Caraseni Gheorghe împreună cu avocatul Țurcan Veaceslav, au înaintat acțiune civilă în prima instanță prin care au solicitat recunoașterea acestuia ca parte civilă și repararea din contul inculpatului a prejudiciului material în sumă de 10419,70 lei și a prejudiciului moral în sumă de 15000 lei (f.d. 2-5, vol.II).

Colegiul penal atestă, că instanța de apel având în susținere prevederile art. 219 alin. (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală și art. art. 616, 1423 Cod civil, corect a dispus încasarea din contul inculpatului a sumei de 2000 lei, cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul părții civile Caraseni Gheorghe, reținând în acest sens că în urma accidentului rutier de săvârșirea căruia a fost recunoscut vinovat Nichitin Iuri, partea civilă a suportat anumite suferințe psihice și emoții negative în legătură cu starea sănătății atât a soției cât și a copiilor minori implicați în accidentul rutier.

De asemenea, cu referire la pretenția părții civile Caraseni Gheorghe privind repararea prejudiciului material, instanța de apel corect a statuat, că instanței de judecată nu i-au fost prezentate probe incontestabile pentru stabilirea cuantumului prejudiciului material solicitat, iar din acest considerent prin prisma art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, acțiunea civilă urmează a fi admisă în principiu, lăsând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs apreciază ca fiind lipsite de suport juridic afirmațiile recurentului cu privire la faptul, că instanța de apel a soluționat o acțiune civilă care nu are legătură cauzală cu accidentul rutier.

Totodată, instanța de recurs nu poate reține afirmațiile recurentului prin care se invocă că Caraseni Gheorghe nu a fost prezent în momentul comiterii accidentului rutier și din acest motiv el nu ar fi îndreptățit la recuperarea prejudiciului moral, deoarece după cum s-a stabilit și de către instanțele de fond, familia lui Caraseni Gheorghe, adică soția și trei fiice minore ale acestora, au fost implicate într-un accident rutier, de producerea căruia a fost găsit vinovat inculpatul, iar legislația procesual penală permite persoanelor fizice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau

inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia, să înainteze acțiune civilă prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată.

Prin urmare, instanța de recurs specifică că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și aceasta cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse în pct. 7 al prezentei hotărâri.

Subsidiar, Colegiul penal mai menționează, că deși recurentul susține că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt considerându-l pe Caraseni Gheorghe concomitent și parte civilă, dar și parte vătămată, totuși instanța de recurs consideră că acest motiv nu constituie temei de casare al deciziei atacate, deoarece soluția instanței de apel cu privire la soluționarea acțiunii civile înaintate de Caraseni Gheorghe, este corectă.

Reieșind din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la examinarea recursului declarat de inculpatul Nichitin Iuri, nu au fost stabilite careva erori de drept care ar condiționa casarea deciziei contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

11. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul ***Nichitin Iuri*** **xxxxx**, în propria cauză penală, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la ***07 iunie 2018.***

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac